פינת בן־יהודה

או עברית קשה שפה

לפני זמן מה קיבלתי סיפרון קטן בענייני בישול חצילים. לסיפרון קוראים החציל האציל, והוא יצא לאור בהוצאת מטר, בשיתוף עם המועצה לייצור ולשיווק ירקות.

דיפדפתי בספר, מצאתי כמה מתכונים מעניינים, אפילו עשיתי שניים מהם שהצליחו, ועל כן כתבתי לכם כמה מילים טובות על הסיפרון.

עכשיו מסתבר שיש אנשים שלא מדפדפים כמוני בסיפרי־בישול, אלא עושים עליהם עבודת דוקטורט. מיכל כץ מחולון כתבה לי מיכתב (למעשה, העתק המיכתב שהיא שלחה להוצאת מטר), ובו הסבה את תשומת־ליבי לעברית המשובשת, הבלתי־תיקנית, הכמעט מצחיקה, לשימוש מבלבל ולא אחיד במונחים. הנה כמה דוגמות:

בעמוד 41,11 כתוב קמון.
בעמוד 8, 35 כתוב כמון.
בעמוד 44 מופיע פעם אחת זרעוני כמון ופעם שניה זרעוני קמון.
בעמוד 20 נקרא התבלין (ששמו בעברית ריחן) בזיל, ובעמוד 47 הוא נקרא בזיליקום. לעומת זאת בעמוד 66 הוא נקרא סוף־סוף ריחן.
לגבי שיני־השום יש בעיה נוספת. בעמוד 28 הן מעוכות, בעמוד 30 הן מרוסקות ובעמוד 116 הן כתושות.
ישנם בספר גם „ספגטי מטובלים בחמאה" (עמוד 73), דברים „תבולים במלח", וגם הבשר לפעמים מטובל ולפעמים מתובל.

השפה העברית ממש גונחת מכאב, אומרת מיכל כץ, כשהיא נפלשת במונחים כמו „מטגנים את הירקות עד שיתגמשו", חוצים הפיתות לחצ־אים ואפילו „כורים את בשר החציל ממנו" (?).

אחרי שגמרה מיכל כץ להתעצבן מהעברית, החליטה בכל זאת להכין אי־אלה מאכלים המופיעים בספר. אבל אדם יסודי כמו מיכל מברר קודם כל מה הוא צריך לקנות במכולת, כדי שלא יחסר לה דבר בעת ההכנה. הנה רשימת המיצרכים שרשמה לעצמה מיכל(מתוך הספר, כמובן) לקניה במכולת או אצל הירקן השכונתי: טמיון, תמכה (עמוד 35), בצל אדום (עמוד 35), שורש ג'ינג'ר טרי, שממנו ממליצים לעשות „פרוסות מבו־קעות" או „רצועות קצוצים" (עמוד 41), קור־נישון, זרעוני בצל שחור (עמוד 44), תמר־הודו (עמוד 44) ולבסוף קצת חילתית (אספטידה) (עמוד 44).

ישבתי כשלפני מיכתבה של מיכל כץ והספר, והישוותי. כל מילה שכתבה — אמת לאמיתה. אני, שרק דיפדפתי בספר קלות, בפעם שעברה, די מתביישת עכשיו על כי כל הזוועות האלה נעלמו מעיניי. נדמה לי שהוצאת מטר וכן המועצה לייצור ושיווק ירקות יכולים לקחת לעצמם שבוע שלם של בושה.

אגב, בתחילת חודש ספטמבר כתבה מיכל כץ את המיכתב להוצאת מטר, וביקשה מהם להחזיר לה את הכסף ששילמה תמורת הספר. עד היום היא לא קיבלה תשובה. עוד קצת בושה.

אירוע כחול־לבן (חוץ מהסרט)

רשת הקו־אופ פתחה במיבצע כחול־לבן, ובאותה הזדמנות גם עשתה לעצמה סרט פירסומת עם האשם תמיד. לכבוד שני הדברים

האלה, ערכה רשת הקו־אופ אירוע חגיגי מאוד בקולנוע שחף בתל־אביב. הוזמנו לאירוע הרבה חשובים ויפות, וגם קצת להיפך. כבר בכניסה לקולנוע קיבל כל אחד שקית ובתוכה קפה ושני שוקולדים, אחד של עלית ואחד של ורד הגליל (נחמד!). אחר כך כולם עלו למעלה והתכבדו בקפה ועוגות מתוצרת הארץ, בבייגלך וגבינה צהובה כחול־לבן, ואפילו בבננות, אגסים ואפרס־מונים מתוצרתנו (טעים!).

בינתיים, בכל הרמקולים של הקולנוע שר יהורם גאון (אחיו של בני גאון מהקו־אופ) כמה משיריו היפים ביותר (נעים!), ורק אז כולם נכנסו לאולם־הקולנוע ושמעו קצת נאומים (לא נורא!), וראו איזה קטע ריקוד של רקדניות שהתחפשו למוכרות ברשת הקו־אופ (מילא!). ועוד אחר כך כולם ראו את סרט־הפירסומת של יאיר ניצני, הלא הוא האשם תמיד (מצחיק), ורק בסוף־בסוף הראו לנו את סירטו החדש של וודי אלן חנה ואחיותיה.

איזה סרט! איזה שיגעון! כמה חכם! כמה מבריק. איך הוא סומך על האינטליגנציה של הצופה ומעביר לו מסרים מהצד! בקריצה. איזה שח־קנים נפלאים! איזה דיאלוגים, איזה הומור.

אני מוכנה לעשות הסכם ולחתום עליו: כל מה שנוגע למוצרי צריכה, ובמיוחד פירות וירקות ובשר ותוצרת חלב – רק תוצרת הארץ. במה שנוגע לסרטים – שיהיה וודי אלן (לפחות הוא יהודי).

אגודות „עם אחד עם יפה" ו„ארץ ישראל יפה" מבקשות מהציבור לשלוח הצעות לשמות חדשים לאגודותיהן.

שלום נבלות

כן, כן, זו אני שהולכת לי בקצה הפנימי של המידרכה ואתם נוסעים בכביש, כאילו הוא המסלול של הגרנד־פרי, ומשפריצים עליי מים מכף־רגל ועד ראש, שש פעמים לאורך 50 המטרים של הרחוב המיסכן והקצר שלי.

לאן אתם רצים? מה החיפזון? הרי ברמזור הראשון ממילא תיתקעו לחצי שעה. למה חוסר הרגישות הזה להולכי־רגל? הכל בגלל זה שאתם יושבים בתוך אוטו מחומם ואני ניסחבת עם סלים ברגל?

כן, גברת. גם את. את לא יותר טובה מהם. גם את מרביצה שוונג של 10 מטרים, ומרגישה סופר־גירל מהסרטים. חשבת פעם על הכתמים שאת גורמת לבגדים שלי? את הרי יודעת כמה עולה חצאית בימים אלה. ממך לא ציפיתי ליחס כזה. מילא, הגברים. אצלם הרי כל משפריץ הוא גבר.

חשבתם על זה שלפעמים גם לכם יוצא ללכת קצת ברגל, למשל למיגרש־החנייה או מהמיגרש הביתה? נו, ואני משפריצה עליכם? ראיתם אותי פעם נוסעת כמו מטומטמת במהירות ברחוב טבול במים? לא ראיתם. כי אני לא עושה את זה אף פעם. כשאני רואה הולך־רגל על המידרכה ואני בכביש מלא מים, אני מאטה במיוחד. זה כי אני בן־אדם נחמד.

אבל גם הנחמדים תופסים לפעמים קריזה, וזה קרה לי אתמול כשהרסתם לי את הז'אקט החדש. מהיום אני משיבה מילחמה שערה. שש שעות ביום אני אסתובב עם האוטו שלי בסימטאות צרות ואתיז עליכם את כל המים של תל־אביב, שהיו יכולים אולי למלא את הכינרת. אבל אני כל־כך מרוגזת שלא איכפת לי כינרת, רק נקמה.